EUROOPA KOHTU OTSUS (kolmas koda)

15. aprill 2010 *

Kohtuasjas C-433/05,

mille ese on EÜ artikli 234 alusel Handens tingsrätt (Rootsi) 21. novembri 2005. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 5. detsembril 2005, kriminaalmenetluses, milles süüdistatav on

Lars Sandström,

EUROOPA KOHUS (kolmas koda),

koosseisus: koja esimees K. Lenaerts, kohtunikud R. Silva de Lapuerta, G. Arestis (ettekandja), J. Malenovský ja D. Šváby,

kohtujurist: J. Kokott,
kohtusekretär: ametnik C. Strömholm,

arvestades kirjalikus menetluses ja 17. detsembri 2009. aasta kohtuistungil esitatut,

* Kohtumenetluse keel: rootsi.

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

– L. Sandström, esindajad: *advokat* R. Ihre ning advokaadid D. Putzeys ja B. Dumortier,

– Åklagaren, esindaja: *advokat* S. Creutz,

– Rootsi valitsus, esindajad: A. Kruse, R. Sobocki, S. Johannesson ja K. Petkovska,

– Austria valitsus, esindaja: E. Riedl,

– Portugali valitsus, esindajad: L. Inez Fernandes ja J. Lois,

– Norra valitsus, esindajad: A. Eide ja K. B. Moen,

– Euroopa Komisjon, esindajad: L. Ström van Lier, A. Alcover San Pedro ja D. Lawunmi, ning S. Schønberg ja K. Simonsson,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb EÜ artiklite 28 ja 30 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. juuni 1994. aasta direktiivi 94/25/EÜ väikelaevu käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta (EÜT L 164, lk 15 ELT eriväljaanne 13/13, lk 196), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. juuni 2003. aasta direktiiviga 2003/44/EÜ (ELT L 214, lk 18; ELT eriväljaanne 13/31, lk 409; edaspidi „direktiiv 94/25") tõlgendamist.

2 Eelotsusetaotlus esitati kriminaalmenetluse raames, mille algatas Åklagaren (prokuratuur) L. Sandströmi vastu, kuna viimane rikkus förordning (1993:1053) om användning av vattenskoter'it (määrus 1993:1053 jettide kasutamise kohta), mida on muudetud förordning'iga (2004:607) (määrus 2004:607; edaspidi „siseriiklik määrus").

Õiguslik raamistik

Liidu õigusnormid

3 Direktiivi 94/25 põhjenduse 2 kohaselt:

„[E]rinevates liikmesriikides kehtivad väikelaevade ohutusalaseid omadusi puudutavad õigusaktid erinevad üksteisest ulatuselt ja sisult; niisugused erinevused takistavad kaubavahetust ja loovad siseturul ebavõrdseid konkurentsitingimusi".

4 Direktiivi 94/27 põhjendus 3 sätestab:

„[S]iseriiklike õigusaktide ühtlustamine on ainus viis niisuguste vaba kaubanduse tõkete kõrvaldamiseks; liikmesriigid ei suuda üksi seda eesmärki rahuldaval viisil saavutada; käesoleva direktiiviga kehtestatakse vaid need nõuded, mis on olulised väikelaevade liikumisvabaduse seisukohast".

5 Direktiivi 94/25 artikkel 1 määrab kindlaks selle direktiivi kohaldamisala. Nimetatud säte asendati direktiivi 2003/44 artiklis 1 sätestatuga, mis eelkõige laiendas seda kohaldamisala, et see hõlmaks ka jetid.

6 Direktiivi 94/25 artikkel 2 „Turule toomine ja kasutuselevõtt" sätestab:

„1. Liikmesriigid rakendavad kõiki vajalikke meetmeid tagamaks artikli 1 lõikes 1 nimetatud toodete turule toomise ja ekspluatatsiooni andmise sihtotstarbel kasutamiseks ainult juhul, kui need ei sea ohtu inimeste turvalisust ja tervist, omandit või keskkonda, kui need on nõuetekohaselt ehitatud ja neid hooldatakse nõuetekohaselt.

2. Käesoleva direktiivi sätted ei tohi takistada liikmesriikidel kooskõlas [EÜ] asutamislepinguga vastu võtta teatud vetel navigeerimist puudutavaid sätteid seoses keskkonnakaitsealaste ja veeteede struktuuri kaitsmise eesmärkidega ning ohutuse tagamisega veeteedel, seda eeldusel, et see ei nõua käesolevale direktiivile vastava veesõiduki modifitseerimist."

7 Direktiivi 94/25 artikli 4 lõige 1 sätestab:

„Liikmesriigid ei keela, piira ega takista selliste artikli 1 lõikes 1 osutatud toodete turuletoomist ja/või kasutuselevõtmist oma territooriumil, mis kannavad IV lisas osutatud CE-märgist näitamaks nende vastavust kõigile käesoleva direktiivi sätetele, sealhulgas II peatükis sätestatud vastavusmenetlustele."

8 Direktiivi 2003/44 artikli 3 lõige 1 sätestab:

„Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi nõuete järgimiseks vajalikud õigusnormid 30. juuniks 2004. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad neid meetmeid alates 1. jaanuarist 2005."

9 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiiv 98/34/EÜ, millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest teatamise kord (EÜT L 204, lk 37; ELT eriväljaanne 13/020, lk 337), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuli 1998. aasta direktiiviga 98/48/EÜ (EÜT L 217, lk 18; ELT eriväljaanne 13/21, lk 8) ja millega on konsolideeritud nõukogu 28. märtsi 1983. aasta direktiiv 83/189/EMÜ (EÜT L 109, lk 8; edaspidi „direktiiv 98/34"), näeb oma artiklis 1 ette järgmised sätted:

„Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

[…]

4) *muud nõuded* – nõuded, mis ei ole tehniline spetsifikatsioon ja mis esitatakse tootele eelkõige tarbijate või keskkonna kaitsmise eesmärgil ning mis mõjutavad tema elutsüklit pärast turuleviimist, nagu kasutamise, ringlussevõtu, taaskasutamise või kõrvaldamise tingimused, kui need võivad oluliselt mõjutada toote koostist, olemust või turustamist;

[…]

11) *tehnilised eeskirjad* – tehnilised spetsifikatsioonid ja muud nõuded või teenuseid puudutavad eeskirjad, sealhulgas vastavad haldusnormid, mille järgimine turustamisel, teenuste pakkumisel, teenusepakkuja asutamisel või teenuste kasutamisel liikmesriigis või selle põhiosas on *de jure* või *de facto* kohustuslik, samuti liikmesriikide õigus- ja haldusnormid, mis keelavad toote valmistamise, impordi, turustamise, kasutamise või keelavad teenuste pakkumise või kasutamise või teenusepakkuja asutamise, välja arvatud need normid, mis on sätestatud artiklis 10.

[…]".

10 Direktiivi 98/34 artikli 8 lõike 1 esimene lõige sätestab, et piiramata artikli 10 kohaldamist, edastavad liikmesriigid viivitamata komisjonile kõik tehniliste eeskirjade eelnõud.

11 Direktiivi 98/34 artikli 8 lõike 1 kolmas lõik näeb ette, et „[l]iikmesriigid edastavad eelnõu eespool nimetatud tingimustel uuesti, kui nad teevad sellesse muudatusi, mis oluliselt muudavad eelnõu reguleerimisala, lühendavad algselt planeeritud rakendamise ajakava, lisavad spetsifikatsioone või nõudeid või teevad viimati nimetatuid rangemaks".

12 Direktiivi 98/34 artikli 8 lõikes 3 on sätestatud, et „[l]iikmesriigid edastavad tehniliste eeskirjade lõpliku teksti viivitamata komisjonile".

13 Direktiivi 98/34 artikli 9 lõike 2 esimese lõigu kohaselt lükkavad liikmesriigid vastavalt olukorrale tehniliste eeskirjade eelnõu vastuvõtmise nelja või kuue kuu võrra edasi „alates päevast, mil komisjon sai artikli 8 lõikes 1 ettenähtud teabe, kui komisjon või teine liikmesriik esitab kolme kuu jooksul alates kõnealusest kuupäevast üksikasjaliku arvamuse, mille kohaselt kavandatud meede võib põhjustada takistusi kaupade vabale liikumisele siseturul".

Siseriiklik õigus

14 Siseriikliku määruse redaktsioon, mis kehtis jettide kasutamise kohta põhikohtuasja asjaolude asetleidmise ajal, jõustus 15. juulil 2004. aastal.

15 Selle määruse artikkel 1 sätestab:

„Käesoleva määruse mõistes on jetid alla 4 m pikkused veesõidukid, mis 1) kasutavad sisepõlemismootorit, mille peamiseks liikumapaneva jõu allikaks on turbiin ning 2) mis on kavandatud juhitavaks kas ühe või mitme selle kerel istuva, seisva või põlvitava isiku poolt."

16 Nimetatud määruse artikkel 2 sätestab:

„Jette võib kasutada ainult avalikel laevatatavatel veeteedel ning artikli 3 esimeses lõigus osutatud veekogudel."

17 Siseriikliku määruse artikli 3 kohaselt:

„Länsstyrelsen [(läänivalitsus)] võib läänisiseselt kindlaks määrata need väljaspool avalikke laevatatavaid veeteesid asuvad veekogud, kus on jettide kasutamine lubatud. Sellega seoses on länsstyrelsenil kohustus võtta õigusnormid vastu osas, mis puudutab:

1) suure inimtegevusega veekogusid, mille puhul jettide kasutamisest tulenevat lisamüra ja muud saastust ei saa pidada oluliselt avalikkust või keskkonda häirivaks;

2) veekogusid, mis ei asu elamurajoonide või suvilarajoonide läheduses ning mis on looduskeskkonna- ja kultuurikeskkonnakaitse, bioloogilise mitmekesisuse, välitegevuste või sportlikel või kaubanduseesmärkidel toimuva kalapüügi seisukohast vähetähtsad, ja

3) teisi veekogusid, kus jettide kasutamisest tulenev müra ning muu saastus ei häiri avalikkust ning kus sellest ei tulene floora või fauna olulise kahjustamise või nakkushaiguste leviku soodustamise ohtu.

Samuti võib länsstyrelsen piirata jettide kasutamist avalike laevatatavate veeteede teatavail osadel, kui see on vajalik sellise saastuse või kahjustamise ohu ennetamiseks, millele on osutatud esimese lõigu punktis 3. Ta võib reguleerida avalikele laevatatavatele veeteedele ligipääsu ja neilt väljapääsu."

18 Vastavalt siseriikliku määruse artiklile 5 karistatakse rahatrahviga kõiki isikuid, kes juhivad jette artikleid 2 või 3b või artikli 3 alusel vastu võetud sätteid rikkudes.

19 Länsstyrelsen i Stockholms län (Stockholmi lääni läänivalitsus) võttis siseriikliku määruse artikli 3 alusel 20. mail 2005. aastal vastu otsuse nr 2589 2004 41950 (edaspidi „20. mai 2005. aasta otsus"), millega andis loa jettide kasutamiseks oma territooriumi teatud veekogudel. See otsus jõustus 15. juunil 2005.

I. Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

20 L. Sandström juhtis 13. juulil 2005. aastal jetti veekogul, mis asus väljaspool avalikult laevatatavaid veeteid ning mis ei olnud hõlmatud länsstyrelseni vastu võetud sätetega veekogude kohta, millel jettide kasutamine on lubatud. Åklagaren esitas L. Sandströmi vastu siseriikliku määruse rikkumise tõttu süüdistuse.

21 Põhikohtuasjas kõne all olevad veekogud on määratletud 20. mai 2005. aasta otsusega.

22 Süüdistatu ei vaidlusta nimetatud asjaolusid, kuid väidab, et siseriikliku määruse kohaldamine on vastuolus EÜ artikliga 28 ja direktiiviga 94/25.

23 Neil asjaoludel otsustas Handens tingsrätt menetluse peatada ja esitas Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. a) Kas direktiiviga [2003/44] on vastuolus siseriiklikud õigusnormid, mis keelavad jettide kasutamise mujal, kui avalikel laevatatavatel veeteedel ja veekogudel, mille kohta kohalik omavalitsus on andnud loa vastavalt [siseriikliku] määruse artikli 3 lõikele 1?

b) Kas esimese küsimuse punktis a osutatud keelu lubatavus sõltub sellest, kas kohalik omavalitsus täidab, hinnates küsimust, kas luba tuleb artikli 3 lõike 1 kohaselt anda või mitte, nõuet, et luba tuleb alati anda piirkondade kohta, mis vastavad nimetatud artikli lõigetele 1–3?

2. Kui ei, siis kas EÜ artiklitega 28–30 on vastuolus sellised siseriiklikud õigusnormid, millega keelatakse jettide kasutamine esimese küsimuse punktis a kirjeldatud viisil ja seda üldiselt või vaid eespool esimese küsimuse punktis b toodud tingimustel?

3. Olenemata eespool toodust, kas […] komisjonile 20. juunil 2004 vastuvõetud uuest jettide kohta käivast keelust [direktiivi 98/34] kohaselt teatamata jätmine välistab eespool kirjeldatud siseriiklike õigusnormide kohaldamise?”

Eelotsuse küsimused

Sissejuhatavad märkused

24 Sissejuhatuseks tuleb märkida, et Euroopa Kohus on põhikohtuasjas kõne all olevat siseriiklikku määrust suures ulatuses seoses nii direktiiviga 94/25 kui ka EÜ artiklitega 28 ja 30 juba uurinud oma 4. juuni 2009. aasta otsuses kohtuasjas C-142/05: Mickelsson ja Roos (EKL 2009, lk I-4273). See kohtuotsus ja käesolev kohtuasi asetuvad sarnasesse faktilisse ja õiguslikku raamistikku.

25 Peamine erinevus nende kahe kohtuasja vahel seisneb asjaolus, et vastupidi eespool viidatud kohtuasjale, milles tehti otsus Mickelsson ja Roos, teostas länsstyrelsen käesolevas põhikohtuasjas siseriikliku määruse artiklis 3 määratletud pädevusi, mis annavad talle õiguse lubada jettidega liiklemist teatud laevatatavatel veekogudel. Mis puudutab õiguslikku raamistikku, siis oli põhikohtuasja aluseks olevate asjaolude asetleidmise ajal kohaldatav direktiiv 2003/44, mis muudab direktiivi 94/25.

Esimene ja teine küsimus

26 Oma esimese ja teise küsimusega, mida tuleb uurida koos, küsib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt, kas direktiivi 94/25, mida on muudetud direktiiviga 2003/44, või vajadusel EÜ artikleid 28 ja 30, tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus selline siseriiklik määrus, nagu on kõne all põhikohtuasjas, mis keelab jettide kasutamise väljaspool teatavaid selleks määratud veekogusid.

27 Direktiivi 94/25 eesmärk on liikmesriikide väikelaevu käsitlevate õigusaktide ühtlustamine, et kõrvaldada erinevused väikelaevade ohutusalaseid omadusi puudutavate

õigusaktide ulatuses ja sisus niivõrd, kuivõrd niisugused erinevused takistavad liikmesriikidevahelist kaubavahetust ja loovad siseturul ebavõrdseid konkurentsitingimusi. Direktiiv 2003/44, mis muutis direktiivi 94/25 artikli 1 algset redaktsiooni, laiendas selle direktiivi kohaldamisala selliselt, et hõlmas sinna alla ka jetid.

28 Direktiivi 94/25 artikli 2 lõige 2 täpsustab, et selle direktiivi sätted ei tohi takistada liikmesriikidel kooskõlas asutamislepinguga vastu võtta teatud vetel navigeerimist puudutavaid sätteid seoses keskkonnakaitsealaste ja veeteede struktuuri kaitsmise eesmärkidega ning ohutuse tagamisega veeteedel, seda eeldusel, et see ei nõua nimetatud direktiivile vastava veesõiduki modifitseerimist (eespool viidatud kohtuotsus Mickelsson ja Roos, punkt 20).

29 Kõnealuse direktiivi artikli 2 lõike 2 järgi ei ole selle direktiiviga niisiis vastuolus niisugused siseriiklikud õigusnormid, mis keskkonnakaitse eesmärgil keelavad jettide kasutamise teatud vetel – seda tingimusel, et need sätted ei riku asutamislepingu nõudeid (eespool viidatud kohtuotsus Mickelsson ja Roos, punkt 21).

30 Siseriiklik määrus ja 20. mai 2005. aasta otsus kuuluvad direktiivi 94/25 viimati viidatud sättes osutatud siseriiklike sätete hulka. Lisaks näevad need ette keelu kasutada jette väljaspool selleks ettenähtud veekogusid.

31 Järelikult on oluline uurida, kas sellised siseriiklikud eeskirjad, nagu on kõne all põhikohtuasjas, on vastuolus EÜ artiklitega 28 ja 30, mis pärast Lissaboni lepingu jõustumist on muutunud ELTL artikliteks 34 ja 36.

32 Kohtuasjas, milles tehti eespool viidatud kohtuotsus Mickelsson ja Roos, esitati Euroopa Kohtule juba küsimus EÜ artiklite 28 ja 30 tõlgendamise kohta, et võimaldada eelotsusetaotluse esitanud kohtul hinnata siseriikliku määruse vastavust nimetatud sätetele. Eespool viidatud Mickelsson ja Roos põhikohtuasja aluseks olevate asjaolude asetleidmise ajal ei olnud siseriikliku määruse rakendamiseks selle määruse artikli 3 esimeses lõigus sätestatud meetmeid – nagu 20. mai 2005. aasta otsus – veel võetud, nii et vastavalt sama määruse paragrahvile 2 oli jettide kasutamine lubatud ainult avalikult laevatatavatel veeteedel.

33 Eespool viidatud kohtuotsusest Mickelsson ja Roos (punkt 44) tuleneb, et EÜ artiklid 28 ja 30 ei välista selliseid siseriiklikke õigusnorme, mis keskkonnakaitse huvides keelavad jettide kasutamise väljaspool selleks kindlaks määratud veeteid, tingimusel, et:

– pädevad riiklikud ametivõimud on kohustatud võtma ettenähtud rakendusmeetmed, et määrata kindlaks väljaspool avalikke laevatatavaid veeteid asuvad veekogud, kus jettide kasutamine on lubatud;

– need riiklikud ametivõimud on tegelikult kasutanud neile selleks antud pädevust ning määranud kindlaks siseriiklikus määruses sätestatud tingimustele vastavad veekogud ning

– sellised meetmed võetakse mõistliku tähtaja jooksul arvates selle õigusnormi jõustumisest.

34 Sellist vastust ei mõjuta 20. mai 2005. aasta otsuse vastuvõtmine. Lisaks põhineb põhikohtuasjas kõne all olev siseriiklik määrus endiselt üldisel keelul kasutada jette väljaspool avalikult laevatatavaid veeteid tingimusel, et pädevad ametivõimud on kindlaks määranud veekogud, kus neid võib kasutada. Seega jääb eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesandeks teha kindlaks, kas selline siseriiklik määrus (20. mai 2005. aasta otsusega rakendatud kujul) vastab eespoolt viidatud punktides toodud kolmele tingimusele.

35 Sellega seoses tuleb meenutada, et ELTL artikli 267 kohases menetluses, mis põhineb siseriiklike kohtute ja Euroopa Kohtu ülesannete selgel eristamisel, on kohtuasja faktiliste asjaolude hindamine siseriikliku kohtu pädevuses. Selleks et anda liikmesriigi kohtule tarvilik vastus, võib Euroopa Kohus siiski siseriiklike kohtutega tehtava koostöö raames anda viimastele juhiseid, mida ta peab vajalikuks (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Mickelsson ja Roos, punkt 41).

36 Mis puudutab eespool punktis 33 mainitud esimest tingimust, siis tuleb märkida, et vastavalt siseriikliku määruse artiklile 3 on länsstyrelsen kohustatud võtma vastu sätted, et määrata kindlaks veekogud, mis asuvad väljaspool avalikult laevatatavaid veeteid ja kus jettide kasutamine on lubatud.

37 Mis puudutab eespool punktis 33 mainitud teist tingimust, siis tuleb meenutada, et 20. mai 2005. aasta otsus määrab vastavalt siseriikliku määruse artiklile 3 kindlaks laevatatavad veekogud Stockholmi läänis, millel jettide kasutamine on lubatud.

38 Seega jääb eelotsustetaotluse esitanud kohtu ülesandeks teha kindlaks, kas on võimalik mõistlikult leida, et see otsus määrab kindlaks kõik kõne all olevas läänis asuvad veekogud, mis vastavad siseriiklikus määruses sätestatud tingimustele, ning eelkõige selle määruse artikli 3 esimesele lõigule. Kuna lisaks saab jettide kasutamist

veekogudel, mis vastavad nimetatud tingimustele, pidada selle sama siseriikliku määruse sõnastuse kohaselt tegevuseks, mis ei põhjusta ohtu või ei too kaasa lubamatuid keskkonnahäiringuid (vt eespool viidatud kohtuotsus Mickelsson ja Roos, punkt 38), siis tuleb leida, et igasugune taolise veekogu suhtes kehtiv jettide kasutamise keeld, mis tuleneb asjaolust, et selle veekogu kasutust ei ole rakendusaktiga kindlaks määratud, kujutab endast meedet, mis läheb kaugemale sellest, mis on keskkonnakaitse eesmärgi saavutamiseks vajalik.

39 Seoses eespool punktis 33 mainitud kolmanda tingimusega ilmneb kohtutoimikust, et 20. mai 2005. aasta otsus jõustus 15. juunil 2005, st 11 kuud pärast siseriikliku määruse jõustumist. Selleks et hinnata, kas selline tähtaeg on mõistlik, tuleb lisaks võtta arvesse asjaolu – nagu ilmneb ka 20. mai 2005. aasta otsuse põhjendustest –, et see otsus võeti vastu pärast kohalike omavalitsuste ja teiste huvitatud pooltega konsulteerimist.

40 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esitatud küsimustest kahele esimesele vastata, et direktiiv 94/25 ei välista selliseid siseriiklikke õigusnorme, mis keskkonnakaitse huvides keelavad jettide kasutamise väljaspool selleks kindlaks määratud veeteid. ELTL artiklid 34 ja 36 ei välista selliseid siseriiklikke õigusnorme, tingimusel et:

– pädevad riiklikud ametivõimud on kohustatud võtma ettenähtud rakendusmeetmed, et määrata kindlaks väljaspool avalikke laevatatavaid veeteid asuvad veekogud, kus jettide kasutamine on lubatud;

– need riiklikud ametivõimud on tegelikult kasutanud neile selleks antud pädevust ning määranud kindlaks siseriiklikus määruses sätestatud tingimustele vastavad veekogud ning

– sellised meetmed võetakse mõistliku tähtaja jooksul arvates selle õigusnormi jõustumisest.

Eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne on kontrollida, kas põhikohtuasjas on need tingimused täidetud.

Kolmas küsimus

41 Oma kolmanda küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas komisjoni eelnev teavitamata jätmine (teavitamine on ette nähtud direktiivi 98/34 artikli 8 lõikes 1) siseriiklike õigusnormide muutmisest sellistel asjaoludel, nagu on kõne all põhikohtuasjas, toob endaga kaasa nende siseriiklike sätete kehtetuse.

42 Selles osas tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et direktiivi 98/34 eesmärk on kaitsta preventiivse kontrolli abil kaupade vaba liikumist, mis on ühenduse üks aluspõhimõtetest, ning nimetatud kontroll on vajalik niivõrd, kuivõrd kõnealuse direktiivi rakendusalaga hõlmatud tehnilised eeskirjad võivad osutuda takistuseks liikmesriikidevahelises kaubavahetuses, samas kui sellised takistused on lubatud ainult siis, kui need on vajalikud üldise huvi eesmärgiga imperatiivsete nõuete täitmiseks (vt 30. aprilli 1996. aasta otsus kohtuasjas C-194/94: CIA Security International, EKL 1996, lk I-2201, punkt 40, 16. juuni 1998. aasta otsus kohtuasjas C-226/97: Lemmens, EKL 1998, lk I-3711, punkt 32, ja 8. septembri 2005. aasta otsus kohtuasjas C-303/04: Lidl Italia, EKL 2005, lk I-7865, punkt 22).

43 Direktiivi 98/34 artikli 8 lõike 1 esimeses lõigus sisalduv teatamiskohustus on oluline ühenduse vahend niisuguse kontrolli saavutamisel, ning nimetatud kontroll on seda tõhusam, kui direktiivi tõlgendatakse nii, et teatamiskohustuse eiramise puhul on

tegemist olulise menetlusnormi rikkumisega, mis tingib tehniliste eeskirjade kohaldamatuse, mistõttu ei saa nende täitmist üksikisikutelt nõuda (vt eespool viidatud kohtuotsus Lidl Italia, punkt 23).

44 Euroopa Kohtule esitatud toimikust nähtub, et 1. aprillil 2003 esitas Rootsi valitsus komisjonile siseriikliku määruse eelnõu, mis määratles jeti mõiste ning sisaldas üldist keeldu nende kasutamiseks, välja arvatud mõned erandid. Pärast seda teadet saatis komisjon Rootsi valitsusele üksikasjaliku arvamuse vastavalt direktiivi 98/34 artikli 9 lõikele 2. Pärast seda muutsid Rootsi ametivõimud eelnõud. Seejärel ei saatnud nad komisjonile muudetud siseriikliku määruse teksti enne kui alles pärast selle vastuvõtmist.

45 Seega näib – kuid selle kindlaks tegemine jääb eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesandeks –, et komisjoni teavitati siseriikliku määruse esialgsest eelnõust direktiivi 98/34 artikli 8 lõike 1 esimese lõigu kohaselt, kuid pärast komisjoni üksikasjalikku arvamust sinna sisse viidud muudatustest sellisel viisil eelnevalt ei teavitatud. Rootsi valitsus ja komisjon tuginevad sellega seoses asjaolule, et nimetatud muudatused puudutavad ainult jettide kasutamise tingimuste leevendamist.

46 Sellega seoses tuleb meenutada, et direktiivi 98/34 artikli 8 lõike 1 kolmas lõige sätestab, et liikmesriigid edastavad tehniliste eeskirjade eelnõu uuesti, kui nad teevad

sellesse muudatusi, mis oluliselt muudavad eelnõu reguleerimisala, lühendavad algselt planeeritud rakendamise ajakava, lisavad spetsifikatsioone või nõudeid või teevad viimati nimetatuid rangemaks.

47 Siiski tuleb leida, et seoses direktiivi 98/34 eesmärgiga, mis on ära toodud eespool punktis 41, ei kujuta komisjonile juba direktiivi 98/34 artikli 8 lõike 1 esimese lõigu kohaselt esitatud tehniliste eeskirjade eelnõusse sisse viidud muudatused, mis võrreldes esitatud eelnõuga toovad kaasa üksnes asjassepuutuva toote kasutamise tingimuste leevendamise ja seega vähendavad tehniliste eeskirjade võimalikku mõju kaubavahetusele, endast eelnõusse tehtud olulisi muudatusi nimetatud direktiivi artikli 8 lõike 1 kolmanda lõigu tähenduses. Sellised muudatused ei ole seega allutatud eelnevale teatamiskohustusele.

48 On küll tõsi, et direktiivi 98/34 artikli 8 lõike 3 alusel edastavad liikmesriigid tehniliste eeskirjade lõpliku teksti viivitamata komisjonile, ent asjaolu, et niisuguse eeskirja ebaolulisest muudatusest ei ole enne eeskirja vastuvõtmist teatatud, ei mõjuta eelneva teavitamise kohustuse puudumisel kõnealuste eeskirjade kohaldatavust.

49 Seega tuleb kolmandale küsimusele vastata, et direktiivi 98/34 artikli 8 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et Euroopa Komisjonile juba selle sätte esimese lõigu kohaselt edastatud tehniliste eeskirjade eelnõusse sisse viidud muudatused, mis võrreldes esitatud eelnõuga toovad kaasa üksnes asjassepuutuva toote kasutamise tingimuste leevendamise ja seega vähendavad tehniliste eeskirjade võimalikku mõju kaubavahetusele, ei kujuta endast eelnõusse tehtud olulisi muudatusi nimetatud sätte kolmanda lõigu tähenduses ning nendest ei pea komisjoni eelnevalt teavitama. Sellise eelneva

teavitamise kohustuse puudumisel ei mõjuta tehnilistesse eeskirjadesse enne nende vastuvõtmist sisse viidud ebaolulistest muudatustest komisjoni eelnevalt teavitamata jätmine nende eeskirjade kohaldatavust.

Kohtukulud

50 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kolmas koda) otsustab:

1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. juuni 1994. aasta direktiivi 94/25/EÜ väikelaevu käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta, mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. juuni 2003. aasta direktiiviga 2003/44/EÜ, ei välista selliseid siseriiklikke õigusnorme, mis keskkonnakaitse huvides keelavad jettide kasutamise väljaspool selleks kindlaks määratud veeteid.

2. EÜ artiklid 28 ja 30 ei välista selliseid siseriiklikke õigusnorme, tingimusel, et:

– pädevad riiklikud ametivõimud on kohustatud võtma ettenähtud rakendusmeetmed, et määrata kindlaks väljaspool avalikke laevatatavaid veeteid asuvad veekogud, kus jettide kasutamine on lubatud;

– need riiklikud ametivõimud on tegelikult kasutanud neile selleks antud pädevust ning määranud kindlaks siseriiklikus määruses sätestatud tingimustele vastavad veekogud ning

– sellised meetmed võetakse mõistliku tähtaja jooksul arvates selle õigusnormi jõustumisest.

Eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne on kontrollida, kas põhikohtuasjas on need tingimused täidetud.

3. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiivi 98/34/EÜ, millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest teatamise kord, artikli 8 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et komisjonile juba selle sätte esimese lõigu kohaselt edastatud tehniliste eeskirjade eelnõusse sisse viidud muudatused, mis võrreldes esitatud eelnõuga toovad kaasa üksnes asjassepuutuva toote kasutamise tingimuste leevendamise ja seega vähendavad

tehniliste eeskirjade võimalikku mõju kaubavahetusele, ei kujuta endast eelnõusse tehtud olulisi muudatusi nimetatud sätte kolmanda lõigu tähenduses ning nendest ei pea komisjoni eelnevalt teavitama. Sellise eelneva teavitamise kohustuse puudumisel ei mõjuta tehnilistesse eeskirjadesse enne nende vastuvõtmist sisse viidud ebaolulistest muudatustest komisjoni eelnevalt teavitamata jätmine nende eeskirjade kohaldatavust.

Allkirjad